

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

13. januar 2021 ^{*i}

»Traktatbrud – artikel 258 TEUF – marked for finansielle instrumenter – direktiv 2014/65/EU og direktiv (EU) 2016/1034 – manglende gennemførelse og/eller meddelelse af gennemførelsesforanstaltninger – artikel 260, stk. 3, TEUF – påstand om betaling af et fast beløb«

I sag C-628/18,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 258 TEUF og artikel 260, stk. 3, TEUF, anlagt den 5. oktober 2018,

Europa-Kommissionen ved T. Scharf, G. von Rintelen og B. Rous Demiri, som befuldmægtigede,

sagsøger,

mod

Republikken Slovenien ved T. Mihelič Žitko, A. Dežman Mušič og N. Pintar Gosenca, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af:

Forbundsrepublikken Tyskland ved S. Eisenberg, som befuldmægtiget,

Republikken Estland ved N. Grünberg, som befuldmægtiget,

Republikken Østrig ved G. Hesse, som befuldmægtiget,

Republikken Polen ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,

intervenienter,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Prechal, Domstolens præsident, K. Lenaerts, som fungerende dommer i Tredje Afdeling, og dommerne A. Kumin, N. Wahl og F. Biltgen (refererende dommer),

generaladvokat: P. Pikamäe,

* Processprog: slovensk.

justitssekretær: fuldmægtig M. Longar,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 9. september 2020,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Europa-Kommissionen har i stævningen nedlagt følgende påstande:
 - Det fastslås, at Republikken Slovenien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 93 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT 2014, L 173, s. 349), som ændret ved artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1034 af 23. juni 2016 om ændring af direktiv 2014/65/EU om markeder for finansielle instrumenter (EUT 2016, L 175, s. 8), idet medlemsstaten ikke inden den 3. juli 2017 har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktiv 2014/65 og direktiv 2016/1034, eller under alle omstændigheder idet den ikke har meddelt Kommissionen de nævnte bestemmelser.
 - Republikken Slovenien tilpligtes med virkning fra datoen for Domstolens dom i den foreliggende sag at betale et fast beløb i medfør af artikel 260, stk. 3, TEUF på 1 028 560 EUR, som skal indbetales på en konto, som Kommissionen angiver.
 - Republikken Slovenien tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Retsforskrifter

- 2 Artikel 1 i direktiv 2014/65 har følgende ordlyd:
 - »1. Dette direktiv finder anvendelse på investeringsselskaber, markedsoperatører, udbydere af dataindberetningstjenester og tredjelandsselskaber, der yder investeringsservice eller udfører investeringsaktiviteter gennem oprettelse af en filial i Unionen.
2. I dette direktiv fastsættes der krav vedrørende:
 - a) meddelelse af tilladelse til investeringsselskaber og disses drift
 - b) tredjelandsselskabers ydelse af investeringsservice eller udførelse af investeringsaktiviteter gennem oprettelse af en filial
 - c) meddelelse af tilladelse til regulerede markeder og disses drift
 - d) meddelelse af tilladelse til udbydere af dataindberetningstjenester og disses drift og
 - e) tilsyn og håndhævelse ved kompetente myndigheder og disses indbyrdes samarbejde.

3. Følgende bestemmelser finder tillige anvendelse på kreditinstitutter, som har tilladelse i henhold til direktiv 2013/36/EU, når de leverer en eller flere investeringserviceydelse og/eller udfører investeringsaktiviteter:

- a) artikel 2, stk. 2, artikel 9, stk. 3, og artikel 14 og 16-20
- b) kapitel II i afsnit II, bortset fra artikel 29, stk. 2, andet afsnit
- c) kapitel III i afsnit II, bortset fra artikel 34, stk. 2 og 3, og artikel 35, stk. 2-6 og 9
- d) artikel 67-75 og artikel 80, 85 og 86.

4. Følgende bestemmelser finder tillige anvendelse på investeringselskaber og kreditinstitutter, som har tilladelse i henhold til direktiv 2013/36/EU, og, når de sælger eller rådgiver kunder i forbindelse med strukturerede indlån:

- a) artikel 9, stk. 3, artikel 14 og artikel 16, stk. 2, 3 og 6
- b) artikel 23-26, artikel 28, artikel 29, bortset fra stk. 2, andet afsnit, og artikel 30, og
- c) artikel 67-75.

5. Artikel 17, stk. 1-6, finder også anvendelse på medlemmer og deltagere på regulerede markeder og MHF'er [(*multilaterale handelsfaciliteter*)], der ikke skal have tilladelse i henhold til dette direktiv i henhold til artikel 2, stk. 1, litra a), e), i) og j).

6. Artikel 57 og 58 finder også anvendelse på personer, der er undtaget i medfør af artikel 2.

7. Alle multilaterale systemer for finansielle instrumenter skal anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i enten afsnit II for så vidt angår MHF'er eller OHF'er [(*organiserede handelsfaciliteter*)] eller bestemmelserne i afsnit III for så vidt angår regulerede markeder.

Et investeringselskab, som på organiseret, hyppigt, systematisk og væsentligt grundlag handler for egen regning ved udførelse af kundeordrer uden for et reguleret marked, en MHF eller en OHF, skal handle i overensstemmelse med afsnit III i [Europa-Parlamentets og Rådets] forordning (EU) nr. 600/2014 [af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT 2014, L 173, s. 84)].

Uden at dette berører artikel 23 og 28 i forordning (EU) nr. 600/2014, skal al handel med de i første og andet afsnit omhandlede finansielle instrumenter, der ikke foretages på multilaterale systemer eller systematiske internalisatorer, overholde de relevante bestemmelser i afsnit III i forordning (EU) nr. 600/2014.«

3 Artikel 93 i direktiv 2014/65 med overskriften »Gennemførelse« fastsatte:

»1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 3. juli 2016 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Medlemsstaterne anvender disse love og bestemmelser fra den 3. januar 2017, bortset fra de bestemmelser, der gennemfører artikel 65, stk. 2, som finder anvendelse fra 3. september 2018.

Lovene og bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne. De skal også indeholde en oplysning om, at henvisninger i gældende love og administrative bestemmelser til de direktiver, der ophæves ved nærværende direktiv, læses som henvisninger til nærværende direktiv. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen og træffer bestemmelse om affattelsen af den nævnte oplysning.

[...]

3. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen og ESMA de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.«

4 Artikel 1 i direktiv 2016/1034 fastsætter:

»I direktiv 2014/65/EU foretages følgende ændringer:

[...]

7) I artikel 93, stk. 1, ændres datoen »3. juli 2016« til »3. juli 2017«, datoen »3. januar 2017« ændres til »3. januar 2018«, og datoen »3. september 2018« ændres til »3. september 2019«.

Den administrative procedure og sagen for Domstolen

- 5 Da Kommissionen ikke havde modtaget nogen oplysninger fra Republikken Slovenien om vedtagelsen og offentliggørelsen af de love og administrative bestemmelser, der var nødvendige for at efterkomme direktiv 2014/65, som ændret ved direktiv 2016/1034 (herefter »MiFID II-direktivet«), ved udløbet af den gennemførelsesfrist, som var fastsat i sidstnævnte direktivs artikel 93, dvs. den 3. juli 2017, tilstillede den den pågældende medlemsstat en åbningsskrivelse den 26. september 2017.
- 6 Det fremgik af Republikken Sloveniens svar af 23. november 2017, at gennemførelsesforanstaltningerne var under udarbejdelse og ville blive vedtaget i april 2018. Kommissionen fremsendte følgelig den 26. januar 2018 en begrundet udtalelse til den nævnte medlemsstat, hvori den opfordrede denne til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme kravene i MiFID II-direktivet inden for en frist på to måneder fra modtagelsen af denne udtalelse.
- 7 Da Kommissionen afslog anmodningen om forlængelse af fristen til at besvare denne begrundede udtalelse, besvarede Republikken Slovenien nævnte begrundede udtalelse ved skrivelse af 21. marts 2018 og anførte, at vedtagelsen af lovforslagene indeholdende gennemførelsesforanstaltninger til MiFID II-direktivet var i gang og skulle være afsluttet i april 2018. Lovforslagene var bilagt denne besvarelse.
- 8 Den 1. august 2018 underrettede Republikken Slovenien Kommissionen om afholdelsen af tidlige valg og konstitueringen af den nye nationalforsamling og bad Kommissionen om dens forståelse med hensyn til vedtagelsen af gennemførelsesforanstaltningerne. I samme skrivelse anførte denne medlemsstat desuden, at den ville gennemføre alle procedurer for vedtagelse af den nye lov om markedet for finansielle instrumenter, hvilket ville sikre gennemførelsen af MiFID II-direktivet i slutningen af september 2018.
- 9 Kommissionen har, idet Republikken Slovenien ikke havde meddelt de nationale foranstaltninger til gennemførelse af MiFID II-direktivet, den 5. oktober 2018 anlagt nærværende søgsmål med påstand om, at denne medlemsstat kendes skyldig i det foreholdte traktatbrud, og om, at denne medlemsstat pålægges at betale ikke alene et fast beløb, men ligeledes en daglig tvangsbøde.

- 10 I sin replik har Kommissionen meddelt Domstolen, at den delvis har frafaldet sit søgsmål, for så vidt som den ikke længere nedlægger påstand om pålæggelse af en daglig tvangsbøde, idet denne påstand savner et grundlag som følge af den fulde gennemførelse af direktiv 2014/65 og 2016/1034 i slovensk ret med virkning fra den 6. december 2018. Kommissionen har ligeledes præciseret, at størrelsen af betalingen af det faste beløb, som den har nedlagt påstand om i den foreliggende sag, er på 1 028 560 EUR og dækker hele perioden fra den 4. juli 2017 til den 6. december 2018, dvs. 520 dage svarende til 1 978 EUR pr. dag.
- 11 Ved afgørelser truffet af Domstolens præsident den 9. januar, den 4. februar, den 7. februar og den 14. maj 2019 har henholdsvis Republikken Polen, Forbundsrepublikken Tyskland, Republikken Estland og Republikken Østrig fået tilladelse til at intervenere til støtte for Republikken Slovenien.

Om søgsmålet

Om traktatbruddet i henhold til artikel 258 TEUF

Parternes argumenter

- 12 Ifølge Kommissionen har Republikken Slovenien tilsidesat sine forpligtelser i henhold til MiFID II-direktivets artikel 93, idet medlemsstaten ikke senest den 3. juli 2017 havde vedtaget samtlige de love og administrative bestemmelser, der var nødvendige for at efterkomme dette direktiv, eller under alle omstændigheder idet den havde undladt at give Kommissionen meddelelse om disse love og bestemmelser.
- 13 I den foreliggende sag er Kommissionen af den opfattelse, at den fulde gennemførelse af MiFID II-direktivet først fandt sted med vedtagelsen af Zakon o trgu finančnih instrumentov (lov om markedet for finansielle instrumenter, Uradni list RS, nr. 77/18), meddelt Kommissionen den 6. december 2018. De nationale foranstaltninger, der meddeltes den 3. december 2018, dvs. tre lovtjekter, to afgørelser og en række bestemmelser til ændring og supplerings af lov om Ljubljanas fondsbørs (Uradni list RS, nr. 76/17), udgør i bedste fald kun en delvis gennemførelse af direktiv 2014/65.
- 14 Kommissionen har i denne henseende anført, at Republikken Slovenien selv har medgivet, at disse foranstaltninger kun delvist gennemførte MiFID II-direktivet, idet visse bestemmelser ikke er blevet gennemført, og andre kun er blevet delvist gennemført. Det er bl.a. tilfældet med bestemmelser, der finder anvendelse på både multilaterale handelsfaciliteter (MHF'er) og organiserede handelsfaciliteter (OHF'er).
- 15 Kommissionen har endvidere gjort gældende, at MiFID II-direktivet indførte nye bestemmelser i forhold til dem, der var fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF, og 93/6/EØF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 93/22/EØF (EUT 2004, L 145, s. 1), hvis gennemførelse foranstaltningerne meddelt den 3. december 2018 sikrede, for at regulere nye markedspladser og handelsaktiviteter, der havde udviklet sig, og som ikke var omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 2004/39 og følgelig faldt uden for enhver regulering. EU-lovgiver har med MiFID II-direktivet og forordning nr. 600/2014 indført et nyt regelsæt, som er mere pålideligt, og som giver mulighed for at håndtere markedets øgede kompleksitet, der er kendetegnet ved en stigende mangfoldighed af finansielle instrumenter og nye handelsmetoder.

- 16 De vigtigste elementer i MiFID II-direktivet er etableringen af et sikrere, sundere, mere gennemsigtigt og mere ansvarligt finansielt system, der arbejder for økonomien og samfundet som helhed, som bl.a. beror på, således som det fremgår af dets artikel 27, stk. 3, indførelsen af en ordning for en markedsstruktur, der afhjælper mangler, og sikrer, at transaktionerne, når dette er påkrævet, gennemføres på regulerede markedspladser. Dette direktivs artikel 20 og 27 indfører regler, der sikrer lige konkurrencevilkår for de regulerede markeder og MHF'erne. Bestemmelserne i nævnte direktivs afdeling 3 i kapitel II i afsnit II tager sigte på at styrke gennemsigtigheden på fondsmarkederne og indførelsen af princippet om gennemsigtighed for andre finansielle instrumenter end aktieinstrumenter. De harmoniserede regler for positionslofter og positionsforvaltningskontrol med råvarederivater er fastsat heri. MiFID II-direktivets artikel 64 og 66 styrker den effektive konsolidering og offentliggørelsen af handelsoplysninger. Dette direktivs artikel 57 og 58 styrker ligeledes tilsynsbeføjelserne og indfører en harmoniseret ordning for positionslofter for råvarederivater for at øge gennemsigtigheden, støtte en korrekt prisdannelse og forhindre markedsmissbrug. Konkurrencevilkårene inden for handel med og clearing af finansielle instrumenter er forbedret. MiFID II-direktivets artikel 25 styrker investorbeskyttelsen, og dets artikel 70 ændrer den eksisterende sanktionsordning for at fastsætte effektive og harmoniserede administrative sanktioner. I direktivets afsnit V er der indført en ny type tjenester, der kræver tilladelse og er underlagt tilsyn, nemlig »dataindberetningstjenester«. Nævnte direktivs artikel 39-43 indfører endvidere en harmoniseret ordning om tilladelse til adgang til Unionens markeder for tredjelandsselskaber, når de leverer visse tjenesteydelser i Unionen eller udøver visse former for virksomhed i Unionen på vegne af professionelle kunder og godkendte modparter.
- 17 Endelig har Kommissionen anført, at det følger af Domstolens praksis, at såfremt et direktiv, således som MiFID II-direktivets artikel 93 gør det, udtrykkeligt fastsætter, at bestemmelserne til gennemførelse af direktivet skal indeholde en henvisning hertil, eller at bestemmelserne ved offentliggørelsen skal ledsages af en sådan henvisning, er det under alle omstændigheder nødvendigt at vedtage en positiv foranstaltning til gennemførelse af det pågældende direktiv indeholdende en sådan henvisning (dom af 11.6.2015, Kommissionen mod Polen, C-29/14, EU:C:2015:379, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis). I den foreliggende sag indeholder ingen af de foranstaltninger, som Republikken Slovenien meddelte den 3. december 2018, nogen henvisning til MiFID II-direktivet.
- 18 På denne baggrund er det Kommissionens opfattelse, at Republikken Slovenien ikke har vedtaget og under alle omstændigheder ikke inden for den fastsatte frist har meddelt de nødvendige bestemmelser til gennemførelse af dette direktiv.
- 19 Selv om Republikken Slovenien ikke har bestridt at have undladt rettidigt at meddele Kommissionen den delvise gennemførelse af MiFID II-direktivet, har denne medlemsstat gjort gældende, at ved udløbet af den periode, der i den begrundede udtalelse var fastsat for at efterkomme den, var størstedelen af dette direktivs bestemmelser blevet gennemført i den slovenske retsorden ved de nationale foranstaltninger, der meddeltes den 3. december 2018, og som er opregnet i denne doms præmis 13. Disse foranstaltninger har gennemført direktiv 2004/39 i den slovenske retsorden, således at de ligeledes delvist gennemfører MiFID II-direktivet, udarbejdet på grundlag af direktiv 2004/39. Denne medlemsstat har anført, at den ikke inden den 3. december 2018 har meddelt Kommissionen disse foranstaltninger som retsakter, der sikrer gennemførelsen af MiFID II-direktivet, eftersom de lovforslag, som den havde meddelt Kommissionen var under vedtagelse og havde til formål at gennemføre en reform af den retlige ramme for markedet for finansielle instrumenter, skulle have været vedtaget af nationalforsamlingen i april 2018. På grund af et regeringsskifte og tidlige valg blev disse lovforslag først vedtaget otte måneder efter deres fremsættelse, som fandt sted i februar og marts 2018.
- 20 Republikken Slovenien har endvidere anført, at Kommissionen den 19. juli 2018 besluttede ikke alene at anlægge sag mod Republikken Slovenien, men ligeledes mod Kongeriget Spanien. Republikken Slovenien har anført, at Kommissionen, efter at have fået meddelelse fra Kongeriget Spanien om den delvise gennemførelse af MiFID II-direktivet og afslutningen af fasen med den fulde gennemførelse

inden udgangen af november 2018, besluttede midlertidigt at udsætte sagen mod denne medlemsstat. Republikken Slovenien har imidlertid præciseret, at den var bevidst om, at den ikke havde underrettet Kommissionen om den delvise gennemførelse, inden Kommissionen anlagde det pågældende søgsmål, men at den ville have kunnet sikre gennemførelsen af MiFID II-direktivet i november 2018 og således opfylde sine forpligtelser i henhold til direktivets artikel 93 inden for den frist, som Kommissionen havde fastsat for Kongeriget Spanien. Republikken Slovenien har anført, at i henhold til punkt 7 i meddelelse af 9. december 2005 fra Kommissionens formand med titlen »Gennemførelse af artikel 228 EF« (SEK(2005) 1658) skal de sanktioner, som Kommissionen foreslår Domstolen, beregnes efter en metode, der både er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og princippet om ligebehandling af medlemsstaterne. Under disse omstændigheder er denne medlemsstat af den opfattelse, at denne institution skal hæve traktatbrudssøgsmålet mod den.

Domstolens bemærkninger

- 21 Ifølge Domstolens faste praksis skal spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger traktatbrud, vurderes på baggrund af forholdene i den berørte medlemsstat, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og ændringer af forholdene i tiden derefter kan ikke tages i betragtning af Domstolen (dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (Artikel 260, stk. 3, TEUF – Højhastighedsnet), C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 23, af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 19, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 30).
- 22 Domstolen har i øvrigt gentagne gange fastslået, at såfremt et direktiv udtrykkeligt fastsætter en forpligtelse for medlemsstaterne til at sikre, at de nødvendige bestemmelser til gennemførelse af direktivet indeholder en henvisning hertil, eller at bestemmelserne ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning, er det under alle omstændigheder nødvendigt, at medlemsstaterne vedtager en positiv foranstaltning til gennemførelse af det pågældende direktiv, der indeholder en sådan henvisning (jf. i denne retning dom af 27.11.1997, Kommissionen mod Tyskland, C-137/96, EU:C:1997:566, præmis 8, af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 20, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 31).
- 23 Idet Kommissionen i den foreliggende sag tilstillede Republikken Slovenien den begrundede udtalelse den 26. januar 2018, udløb den for denne medlemsstat fastsatte frist på to måneder til at opfylde sine forpligtelser den 26. marts 2018. Det er følgelig den på denne dato gældende nationale lovgivning, der skal lægges til grund ved vurderingen af, om der foreligger det påståede traktatbrud (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 21, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 32).
- 24 I denne forbindelse bemærkes for det første, at det er ubestridt, at de nationale foranstaltninger, hvorom Republikken Slovenien har hævdet, at de sikrer en delvis gennemførelse af MiFID II-direktivet, blev meddelt som foranstaltninger til gennemførelse af direktivet den 3. december 2018, dvs. efter udløbet af den frist, der var fastsat i den begrundede udtalelse.
- 25 Under alle omstændigheder er det, således som det fremgår af Republikken Sloveniens svar på et spørgsmål, som Domstolen stillede i retsmødet, for det andet ubestridt, at disse foranstaltninger i strid med det, der er fastsat i MiFID II-direktivets artikel 93, ikke indeholder nogen henvisning til dette direktiv.
- 26 Det følger heraf, at de pågældende foranstaltninger ikke opfylder de nødvendige betingelser for at udgøre en positiv gennemførelsesforanstaltning som omhandlet i den retspraksis, hvortil der henvises i denne doms præmis 22.

- 27 Det må derfor konkluderes, at Republikken Slovenien ved udløbet af den frist, der var fastsat i den begrundede udtalelse, ikke havde vedtaget de nødvendige foranstaltninger for at sikre gennemførelsen af MiFID II-direktivet og dermed heller ikke havde meddelt Kommissionen disse foranstaltninger.
- 28 Det må følgelig fastslås, at Republikken Slovenien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til MiFID II-direktivets artikel 93, idet medlemsstaten ikke ved udløbet af den frist, der var fastsat i den begrundede udtalelse, havde vedtaget de love og administrative bestemmelser, der var nødvendige for at efterkomme dette direktiv, og dermed heller ikke havde meddelt Kommissionen disse love og bestemmelser.

Om traktatbruddet i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF

Anvendelsen af artikel 260, stk. 3, TEUF

– Parternes argumenter

- 29 Ifølge Kommissionen blev artikel 260, stk. 3, TEUF indført ved Lissabontraktaten med henblik på at styrke den sanktionsordning, som tidligere var blevet indført ved Maastrichttraktaten. Som følge af denne bestemmelses innovative karakter og nødvendigheden af at bevare gennemsigtighed og retssikkerhed vedtog denne institution meddelelsen med titlen »Gennemførelse af artikel 260, stk. 3, i TEUF«, offentliggjort den 15. januar 2011 (EUT 2011, C 12, s. 1).
- 30 Denne bestemmelse har til formål i højere grad at tilskynde medlemsstaterne til at gennemføre direktiverne inden for de frister, EU-lovgiver fastsætter, og at sikre håndhævelse af EU-lovgivningen.
- 31 Det er Kommissionens opfattelse, at artikel 260, stk. 3, TEUF finder anvendelse, såvel når der er tale om fuldstændig undladelse af at give meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger til et direktiv, som når der er tale om delvis meddelelse af disse foranstaltninger.
- 32 Denne institution er i øvrigt af den opfattelse, at selv om artikel 260, stk. 3, TEUF omhandler en medlemsstats manglende overholdelse af sin forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger til et direktiv, finder denne bestemmelse ikke alene anvendelse i tilfælde af manglende meddelelse af de nationale gennemførelsesforanstaltninger til et direktiv, men ligeledes i tilfælde af undladelse af at vedtage sådanne foranstaltninger. En rent formalistisk fortolkning af den nævnte bestemmelse, hvorefter sidstnævnte blot har til formål at sikre en effektiv meddelelse af nationale foranstaltninger, sikrer ikke en relevant gennemførelse af alle bestemmelserne i det pågældende direktiv og fratager forpligtelsen til at gennemføre direktiver i national ret enhver effektiv virkning.
- 33 I den foreliggende sag er der netop tale om at sanktionere, ud over Republikken Sloveniens manglende meddelelse til Kommissionen, den manglende vedtagelse og offentliggørelse af alle de nødvendige retsregler for at sikre gennemførelsen af MiFID II-direktivet i national ret.
- 34 Som svar på Republikken Sloveniens argument, hvormed det bestrides, at artikel 260, stk. 3, TEUF kan finde anvendelse i den foreliggende sag, har Kommissionen henvist til, at nærværende sag er kendetegnet ved, at Republikken Slovenien indtil den 3. december 2018 ikke havde meddelt nogen foranstaltning til gennemførelse af MiFID II-direktivet. Kommissionen har medgivet, at mellem den 3. og den 6. december 2018, efter meddelelsen af de nationale gennemførelsesforanstaltninger, svarede status for gennemførelsen af dette direktiv til en delvis gennemførelse. Imidlertid forholdt det sig ikke desto mindre således, at ved udløbet af den frist, der var fastsat i den begrundede udtalelse, var der ikke meddelt nogen gennemførelsesforanstaltning. Ved at nedlægge påstand om betaling af et fast beløb agter Kommissionen at sanktionere den samlede periode med manglende meddelelse af gennemførelsesforanstaltninger, der udgøres af perioden mellem dagen efter udløbet af

gennemførelsesfristen, dvs. fra den 4. juli 2017 til den 3. december 2018. Endvidere er det ubestridt, at Republikken Slovenien på tidspunktet for søgsmålets anlæggelse ikke havde opfyldt sin forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger. Det er følgelig ufornuddent at behandle spørgsmålet om, hvorvidt artikel 260, stk. 3, TEUF finder anvendelse ved en delvis gennemførelse. Republikken Sloveniens argument om, at artikel 260, stk. 3, TEUF ikke længere kan finde anvendelse, fordi en medlemsstat har meddelt foranstaltninger med henblik på en delvis gennemførelse, selv om meddelelsen heraf skete på et tidspunkt, hvor retssagen allerede verserede, ville i øvrigt fratage artikel 260, stk. 3, TEUF enhver effektiv virkning.

- 35 Hvad angår Republikken Sloveniens argument om, at Kommissionen burde have behandlet denne medlemsstat på samme måde, som den behandlede Kongeriget Spanien, dvs. midlertidigt at udsætte traktatbrudssøgsmålet mod den, har Kommissionen anført, at Kongeriget Spanien havde meddelt Kommissionen gennemførelsesforanstaltninger inden for den angivne frist. Til trods for sine forpligtelser har Republikken Slovenien imidlertid ikke meddelt Kommissionen nogen gennemførelsesforanstaltninger inden udgangen af september 2018. Kommissionen havde derfor ingen grund til at udsætte nærværende søgsmål yderligere.
- 36 Republikken Slovenien har bestridt, at artikel 260, stk. 3, TEUF kan anvendes i den foreliggende sag.
- 37 Til støtte for sit synspunkt har denne medlemsstat gjort gældende, at bestemmelsen ikke finder anvendelse ved en delvis gennemførelse. I den foreliggende sag var MiFID II-direktivet blevet delvist gennemført i slovensk ret inden udløbet af den frist, der var fastsat i den begrundede udtalelse. Manglende oplysninger fra en medlemsstat til Kommissionen om de foranstaltninger til gennemførelse af et direktiv, som den har vedtaget, svarer imidlertid ikke til en manglende gennemførelse, selv om der er tale om en ukorrekt eller ufuldstændig gennemførelse af dette direktiv. Det fremgår af ordlyden af artikel 260, stk. 3, TEUF, at denne bestemmelse kun kan finde anvendelse i det tilfælde, hvor en medlemsstat ikke vedtager nogen foranstaltning til gennemførelse af et direktiv i sin nationale retsorden og derfor ikke giver Kommissionen nogen meddelelse i denne henseende.
- 38 Republikken Slovenien har endvidere gjort gældende, at enhver anden fortolkning end den, som denne medlemsstat har gjort gældende, tilsidesætter traktatbrudsprocedurers forudsigelighed, idet Domstolens retspraksis og Kommissionens praksis ikke gør det muligt klart at sondre mellem en ufuldstændig gennemførelse og en ukorrekt gennemførelse. En sådan situation ville have en negativ indvirkning på retssikkerhedsprincippet og princippet om medlemsstaternes lighed over for traktaterne. Endvidere ville den af Kommissionen anlagte fortolkning være i strid med den restriktive fortolkning af artikel 260, stk. 3, TEUF, som udgør en undtagelse og støttes ikke af en formålsfortolkning af denne bestemmelse.
- 39 Selv om den af Kommissionen anlagte fortolkning giver denne bestemmelse en vis effektiv virkning, kan begrebet »effektiv virkning« ikke anvendes som et middel til at øge EU-rettens effektive virkning og anvendelighed i en sådan udstrækning, at artikel 260, stk. 3, TEUF fortolkes på en måde, der strider mod den klare hensigt hos traktatens ophavsmænd. Endvidere ville den af Kommissionen anlagte fortolkning ligeledes være i strid med proportionalitetsprincippet, idet den indebærer en ordning med sanktioner, der er uforholdsmæssige i forhold til de negative virkninger af et mindre traktatbrud, nemlig den manglende meddelelse af gennemførelsesforanstaltninger til Kommissionen.
- 40 Republikken Slovenien er af den opfattelse, at henset til den delvise gennemførelse af MiFID II-direktivet og den marginale indvirkning på de finansielle markeder i Slovenien og Unionen af den manglende gennemførelse samt til det forhold, at der ikke forinden var truffet en afgørelse, som fastslår traktatbruddet, savner det foreslåede faste beløb grundlag og er for højt. Denne medlemsstat har i denne henseende henvist til, at den har foretaget en fuldstændig gennemførelse af MiFID II-direktivet ét år og fire måneder efter udløbet af den frist, der er fastsat i dette direktivs artikel 93. Den har ligeledes anført, at Domstolen i præmis 81 i dom af 12. juli 2005, Kommissionen mod Frankrig (C-304/02, EU:C:2005:444), fastslog, at pålæggelse af betaling af et fast beløb i højere grad hviler på en

vurdering af de konsekvenser, som den pågældende medlemsstats manglende opfyldelse af sine forpligtelser har på private og offentlige interesser, navnlig når traktatbruddet har varet ved i en lang periode efter den dom, hvorved det oprindeligt blev fastslået. Endelig har den gjort gældende, at Domstolen hidtil kun har idømt medlemsstaterne betaling af et fast beløb for traktatbrud, der har varet længere end det, der er omhandlet i den foreliggende sag, og dette i øvrigt kun efter, at der forinden er truffet en afgørelse, som fastslår traktatbruddet. Den er følgelig af den opfattelse, at pålæggelse af betaling af et fast beløb er uforholdsmæssig og uforenelig med princippet om ligebehandling af medlemsstaterne samt formålet med faste beløb således som defineret af Domstolen.

- 41 Republikken Estland og Republikken Polen har i det væsentlige gjort gældende, at artikel 260, stk. 3, TEUF kun finder anvendelse, når en medlemsstat inden for den fastsatte frist har undladt at træffe en eneste gennemførelsesforanstaltning og meddele denne til Kommissionen. Denne bestemmelses anvendelsesområde omfatter ikke den situation, hvor en medlemsstat har givet Kommissionen meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger, som Kommissionen efterfølgende anser for at udgøre en ukorrekt eller ufuldstændig gennemførelse af det pågældende direktiv.
- 42 Hertil kommer ifølge disse medlemsstater den omstændighed, at artikel 260, stk. 3, TEUF kun kan finde anvendelse, når Kommissionen har givet en fyldestgørende begrundelse for sin beslutning om at kræve pålæggelse af betaling af et fast beløb. En sådan beslutning skal nemlig være specifikt begrundet i forhold til de særlige omstændigheder i den konkrete sag, idet pålæggelse af betaling af et fast beløb i overensstemmelse med Domstolens praksis ikke må have en automatisk karakter. Endvidere giver kun en vurdering af den konkrete sags særlige omstændigheder Kommissionen mulighed for at fastlægge arten af den økonomiske sanktion, som skal pålægges den pågældende medlemsstat med henblik på at formå denne til at bringe det pågældende traktatbrud til ophør, og for at fastsætte et beløb i overensstemmelse med Domstolens praksis. I den foreliggende sag har Kommissionen imidlertid ikke begrundet sin beslutning om at kræve pålæggelse af et fast beløb. Endvidere er det under alle omstændigheder uforholdsmæssigt at pålægge betaling af et fast beløb, når Republikken Slovenien har gennemført MiFID II-direktivet.

Domstolens bemærkninger

- 43 Det bemærkes, at artikel 260, stk. 3, første afsnit, TEUF fastsætter, at når Kommissionen indbringer en sag for Domstolen i henhold til artikel 258 TEUF, fordi den finder, at den pågældende medlemsstat ikke har overholdt sin forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger til et direktiv vedtaget efter en lovgivningsprocedure, kan den, når den finder det hensigtsmæssigt, angive størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde, som den under omstændighederne finder det passende, at denne medlemsstat betaler. Hvis Domstolen i overensstemmelse med artikel 260, stk. 3, andet afsnit, TEUF fastslår en overtrædelse, kan den pålægge den pågældende medlemsstat at betale et fast beløb eller en tvangsbøde, der ikke overstiger det af Kommissionen anførte beløb, og betalingspligten får virkning på den dato, som Domstolen fastsætter i sin dom.
- 44 Hvad angår rækkevidden af artikel 260, stk. 3, TEUF har Domstolen fastslået, at der skal anlægges en fortolkning af denne bestemmelse, der dels gør det muligt på samme tid at sikre Kommissionens beføjelser for at sikre EU-rettens effektive anvendelse og beskytte den ret til forsvar og den proceduremæssige stilling, som tilkommer medlemsstaterne i henhold til artikel 258 TEUF, sammenholdt med artikel 260, stk. 2, TEUF, dels sætter Domstolen i stand til at kunne udøve sin dømmende funktion, der består i under én og samme procedure at bedømme, om den pågældende medlemsstat har opfyldt sine forpligtelser med hensyn til meddelelse af gennemførelsesforanstaltningerne til det pågældende direktiv, og i givet fald vurdere grovheden af den således fastslåede overtrædelse og pålægge den økonomiske sanktion, som den finder bedst passer til den konkrete sags omstændigheder (dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (Artikel 260, stk. 3,

TEUF – Højhastighedsnet), C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 58, af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 45, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 55).

- 45 I denne sammenhæng har Domstolen fortolket de i artikel 260, stk. 3, TEUF indeholdte ord »forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger« således, at de vedrører medlemsstaternes forpligtelse til at meddele tilstrækkeligt klare og præcise oplysninger med hensyn til gennemførelsesforanstaltninger til et direktiv. Med henblik på at opfylde kravet om retssikkerhed og sikre gennemførelsen af alle bestemmelserne i dette direktiv på hele det pågældende område er medlemsstaterne forpligtet til for hver enkelt bestemmelse i det nævnte direktiv at angive den eller de nationale gennemførelsesbestemmelser. Efter denne meddelelse, i givet fald ledsaget af fremlæggelsen af en sammenligningstabel, påhviler det Kommissionen med henblik på at anmode om, at den pågældende medlemsstat pålægges en i artikel 260, stk. 3, TEUF fastsat økonomisk sanktion, at godtgøre, at visse gennemførelsesforanstaltninger åbenbart mangler eller ikke dækker hele den pågældende medlemsstats område, idet det dog ikke under den retslige procedure indledt i henhold til denne bestemmelse tilkommer Domstolen at undersøge, om de nationale foranstaltninger, der er meddelt Kommissionen, sikrer en korrekt gennemførelse af det pågældende direktivs bestemmelser (dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (Artikel 260, stk. 3, TEUF – Højhastighedsnet), C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 59, af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 46, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 56).
- 46 For så vidt som det er godtgjort, således som det fremgår af denne doms præmis 27 og 28, at Republikken Slovenien ved udløbet af den frist, der var fastsat i den begrundede udtalelse, ikke havde meddelt Kommissionen nogen gennemførelsesforanstaltning til MiFID II-direktivet som omhandlet i artikel 260, stk. 3, TEUF, er den således fastslåede overtrædelse omfattet af denne bestemmelses anvendelsesområde.
- 47 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt Kommissionen, således som Republikken Estland og Republikken Polen har gjort gældende, i hvert enkelt tilfælde skal begrunde sin beslutning om at kræve en økonomisk sanktion i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF, eller om denne institution kan gøre det uden begrundelse, i alle de af anvendelsesområdet for denne bestemmelse omfattede situationer, bemærkes, at Kommissionen i sin egenskab af traktaternes vogter i medfør af artikel 17, stk. 1, andet punktum, TEU råder over et skøn med hensyn til at træffe en sådan beslutning.
- 48 Anvendelsen af artikel 260, stk. 3, TEUF kan nemlig ikke ansues isoleret, men skal være knyttet til indledningen af en traktatbrudsprocedure i henhold til artikel 258 TEUF. For så vidt som anmodningen om pålæggelse af en økonomisk sanktion i overensstemmelse med artikel 260, stk. 3, TEUF kun udgør en accessorisk del af traktatbrudsproceduren, hvis effektivitet Kommissionen skal sikre, og for så vidt som Kommissionen hvad angår muligheden for at indlede en sådan procedure råder over en skønsmæssig beføjelse, der ikke kan være genstand for en retslig prøvelse fra Domstolen (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 49, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 59), kan betingelserne for anvendelsen af denne bestemmelse ikke være mere restriktive end de betingelser, hvorunder artikel 258 TEUF gennemføres.
- 49 Det skal desuden bemærkes, at det i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF kun er Domstolen, der har kompetence til at pålægge en medlemsstat en økonomisk sanktion. Når Domstolen efter en kontradiktorisk forhandling vedtager en sådan afgørelse, skal den begrunde denne. Den omstændighed, at Kommissionen ikke har begrundet sit valg om at anmode Domstolen om at anvende artikel 260, stk. 3, TEUF, berører derfor ikke den pågældende medlemsstats processuelle garantier (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 50, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 60).

- 50 Det skal tilføjes, at den omstændighed, at Kommissionen ikke i hvert enkelt tilfælde skal begrunde sin beslutning om at anmode om en økonomisk sanktion i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF, ikke fritager denne institution for forpligtelsen til at begrunde arten og størrelsen af den økonomiske sanktion, der søges pålagt, idet den herved skal tage hensyn til de retningslinjer, som den har vedtaget, såsom de retningslinjer, der er indeholdt i Kommissionens meddelelser, der, selv om de ikke er bindende for Domstolen, bidrager til at sikre gennemsigtigheden, forudsigeligheden og retssikkerheden i Kommissionens handlinger (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 51, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 61).
- 51 Dette krav om at begrunde arten og størrelsen af den økonomiske sanktion, der søges pålagt, er så meget desto mere vigtig, som stk. 3 i artikel 260 TEUF – i modsætning til det, der er fastsat i artiklens stk. 2 – bestemmer, at Domstolen inden for rammerne af en procedure iværksat på grundlag af den førstnævnte bestemmelse kun råder over en afgrænset skønsmagt, for så vidt som Domstolen, når den fastslår en overtrædelse, er bundet af Kommissionens forslag med hensyn til arten af den økonomiske sanktion, som den kan pålægge, og med hensyn til det maksimale sanktionsbeløb, som den kan træffe afgørelse om (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 52, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 62).
- 52 Det fremgår nemlig af artikel 260, stk. 3, TEUF, at det påhviler Kommissionen at angive »størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde, som [skal betales]« af den pågældende medlemsstat, men at Domstolen kun kan pålægge betaling af en økonomisk sanktion, »der ikke overstiger det [...] beløb«, som er anført af Kommissionen. EUF-traktatens ophavsmænd har således fastsat en direkte sammenhæng mellem den sanktion, der kræves af Kommissionen, og den, som Domstolen kan pålægge i henhold til den nævnte bestemmelse (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 53, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 63).
- 53 Hvad angår Republikken Sloveniens argumentation vedrørende den forskellige behandling i forhold til Kongeriget Spanien for så vidt angår gennemførelsen af MiFID II-direktivet eller varigheden af den administrative procedure i den foreliggende sag bemærkes for det første, at denne argumentation ikke knytter sig til spørgsmålet om, hvorvidt artikel 260, stk. 3, TEUF kan anvendes på en overtrædelse som den, der er omhandlet her, men til spørgsmålet om, hvorvidt den stævning, hvorved der er nedlagt påstand om betaling af et fast beløb i den foreliggende sag, og som vil blive bedømt på et senere tidspunkt, er velbegrundet. Da Kommissionen for det andet og under alle omstændigheder har en skønsmagt til at anlægge en traktatbrudssag mod en medlemsstat, kan den omstændighed, at den ikke har anlagt en sådan sag mod Kongeriget Spanien, ikke ændre på Kommissionens mulighed for i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF at kræve Republikken Slovenien idømt betaling af en økonomisk sanktion.
- 54 Det skal derfor fastslås, at artikel 260, stk. 3, TEUF finder anvendelse på en situation som den, der er omhandlet i den foreliggende sag.

Pålæggelse af betaling af et fast beløb i den foreliggende sag

– Parternes argumenter

- 55 Hvad angår størrelsen af de økonomiske sanktioner, som skal pålægges, er Kommissionen i overensstemmelse med det standpunkt, som afspejles i punkt 23 i meddelelsen offentliggjort den 15. januar 2011, af den opfattelse, at for så vidt som en manglende opfyldelse af forpligtelsen til at meddele gennemførelsesforanstaltninger til et direktiv ikke er mindre grov end en overtrædelse, der

kan være genstand for de i artikel 260, stk. 2, TEUF anførte sanktioner, skal beregningsmetoderne for de økonomiske sanktioner, der er omhandlet i artikel 260, stk. 3, TEUF, være de samme som dem, der anvendes i forbindelse med den procedure, der er fastsat i artiklens stk. 2.

- 56 I den foreliggende sag har Kommissionen anmodet om pålæggelse af et fast beløb, hvis størrelse er beregnet i henhold til de retningslinjer, som er indeholdt i meddelelse af 9. december 2005 fra Kommissionens formand, som ajourført ved meddelelse af 13. december 2017 med overskriften »Om ajourføring af de oplysninger, der anvendes til beregning af de faste beløb og de tvangsbøder, som Kommissionen foreslår Domstolen i traktatbrudssøgsmål« (C(2017) 8720), og hvis faste minimumsbeløb er på 496 000 EUR for så vidt angår Republikken Slovenien. Dette faste minimumsbeløb finder dog ikke anvendelse i den foreliggende sag, for så vidt som det er lavere end det beløb, der følger af beregningen af det faste beløb i overensstemmelse med disse meddelelser. Med henblik på at fastlægge det daglige beløb, der udgør grundlaget for denne beregning, skal det faste grundbeløb, nemlig 230 EUR, ganges med koefficienten for overtrædelsens grovhed, der i den foreliggende sag er på 10 på en skala fra 1 til 20, og med »n«-faktoren, som for Republikken Slovenien er på 0,86. Det daglige beløb er således på 1 978 EUR og skal ganges med det antal dage, der er forløbet mellem den 4. juli 2017, dvs. dagen efter den ved MiFID II-direktivet fastsatte gennemførelsesdato, og den 5. december 2018, dvs. dagen før den dag, hvor Republikken Slovenien meddelte foranstaltningerne til den fuldstændige gennemførelse af dette direktiv, dvs. 520 dage. Det faste beløb, der skal pålægges, udgør således 1 028 560 EUR.
- 57 Hvad angår den omstændighed, at Domstolen i dom af 14. november 2018, Kommissionen mod Grækenland (C-93/17, EU:C:2018:903), fastslog, at det ikke længere er nødvendigt at tage kriteriet om en medlemsstats antal stemmer i Rådet for Den Europæiske Union i betragtning for at beregne beløbet af de økonomiske sanktioner, der skal pålægges, således at »n«-faktoren, som anvendes af Kommissionen, ikke længere er hensigtsmæssig, har Kommissionen anført, at dens tjenestegrene har udarbejdet en ny beregningsmetode, der både tager den enkelte medlemsstats bruttonationalprodukt (BNP) og dens politiske vægt i betragtning, men at denne nye metode, som er offentliggjort efter anlæggelsen af nærværende søgsmål, ikke kan finde anvendelse i den foreliggende sag. Kommissionen er under alle omstændigheder af den opfattelse, at dens forslag fortsat er et nyttigt udgangspunkt for de sanktioner, som Domstolen kan pålægge.
- 58 Hvad angår Republikken Sloveniens argument om den urigtige vurdering af overtrædelsens grovhed og den uforholdsmæssige størrelse af de krævede sanktioner, selv om denne medlemsstat den 3. december 2018 meddelte foranstaltninger til delvis gennemførelse, har Kommissionen anført, at artikel 260, stk. 3, TEUF fastsætter, at den manglende meddelelse af gennemførelsesforanstaltninger i sig selv kan blive genstand for sanktioner. Denne bestemmelse sanktionerer derved ikke alene det forhold, at et direktiv ikke er blevet gennemført, men ligeledes den manglende overholdelse af den formelle forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger.
- 59 Med hensyn til argumenterne vedrørende situationen på det slovenske finansielle marked, hvilke tager sigte på at underbygge det af Republikken Slovenien hævdede om, at koefficienten for overtrædelsens grovhed skal nedsættes med den begrundelse, at virkningerne af den manglende gennemførelse af MiFID II-direktivet i denne medlemsstat er mindre betydningsfulde end dem, som Kommissionen havde regnet med, har sidstnævnte henvist til, at det er fast retspraksis, at direktivernes bindende karakter medfører en forpligtelse for alle medlemsstaterne til at overholde de frister, der fastsættes heri, således at deres ensartede gennemførelse kan sikres inden for hele Unionen (dom af 22.9.1976, Kommissionen mod Italien, 10/76, EU:C:1976:125, præmis 12). Kommissionen har endvidere henvist til, at Domstolen i henholdsvis præmis 39 og 42 i dom af 14. januar 2010, Kommissionen mod Den Tjekkiske Republik (C-343/08, EU:C:2010:14), har fastslået, at det forhold, at der i en medlemsstat ikke findes en aktivitet omfattet af et direktiv, nemlig ikke kan fritage denne medlemsstat for pligten til ved lov eller administrativt at træffe foranstaltninger til sikring af, at dette direktivs bestemmelser gennemføres korrekt, og at det kun er, når gennemførelsen af et direktiv af geografiske grunde ikke har nogen genstand, at gennemførelsen heraf ikke er obligatorisk.

- 60 Kommissionen har i øvrigt bestridt, at pålæggelse af et fast beløb udgør en undtagelse og kun kan ske under særlige omstændigheder. En forsinket gennemførelse af direktiverne er nemlig ikke alene i strid med beskyttelsen af de med EU-lovgivningen forfulgte almene interesser, hvilken ikke giver plads til nogen forsinkelse, men også, og især, med beskyttelsen af de europæiske borgere, som har subjektive rettigheder i henhold til denne lovgivning.
- 61 Endelig har Kommissionen gjort gældende, at den ikke har beregnet »den reelle risiko« ved overtrædelsen i en situation som den, der er omhandlet i den foreliggende sag, og som er kendetegnet ved, at Republikken Slovenien indtil tidspunktet for anlæggelsen af søgsmålet ikke havde meddelt nogen foranstaltning til gennemførelse i national ret. Den har præciseret, at den vurderer fuldstændigheden af direktivers gennemførelse i national ret alene på grundlag af de foranstaltninger, som den pågældende medlemsstat meddeler, uden i denne henseende at tage hensyn til, om der eventuelt foreligger andre allerede eksisterende elementer, der ikke er meddelt, i den nationale retsorden, som eventuelt kan afhjælpe de mangler, der følger af de meddelte gennemførelsesforanstaltninger. En medlemsstat kan følgelig ikke med føje foreholde Kommissionen at have begrænset sig til at fastsætte størrelsen af den foreslåede sanktion alene på grundlag af de gennemførelsesforanstaltninger, som den meddeles, og ikke alle andre foranstaltninger, der allerede måtte findes i den nationale lovgivning.
- 62 Republikken Slovenien har bestridt størrelsen af det faste beløb, som Kommissionen har foreslået, idet denne medlemsstat har gjort gældende, at den savner grundlag og er for høj. Hvad nærmere bestemt angår beregningen af størrelsen af det faste beløb har denne medlemsstat anført, at Kommissionen ikke inden for rammerne af en sag i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF kan anvende samme beregningsmetode som i de sager, der er anlagt på grundlag af samme artikels stk. 2. Det er endvidere ikke længere fornødent at henvise til den af Kommissionen anvendte »n«-faktor, eftersom Domstolen opgav kriteriet om antallet af stemmer, som en medlemsstat har i Rådet, og alene baserede sig på den pågældende medlemsstats BNP som afgørende kriterium (dom af 14.11.2018, Kommissionen mod Grækenland, C-93/17, EU:C:2018:903, præmis 141). Herudover kan Domstolen som reference anvende »n«-faktoren, således som den er fastsat af Kommissionen i meddelelsen med titlen »Ændring af beregningsmetoden for de faste beløb og de daglige tvangsbøder, som Kommissionen foreslår Den Europæiske Unions Domstol i traktatbrudssøgsmål«, offentliggjort den 25. februar 2019 (EUT 2019, C 70, s. 1), hvori Kommissionen har fastsat nævnte faktor på grundlag af BNP og den pågældende medlemsstats antal pladser i Europa-Parlamentet, hvis Domstolen finder, at dette udgør en mere hensigtsmæssig metode til at fastsætte det faste beløb end den enlige reference til BNP.
- 63 Ifølge nævnte medlemsstat kan Kommissionen, når den anmoder Domstolen om pålæggelse af økonomiske sanktioner på grundlag af artikel 260, stk. 3, TEUF, i øvrigt ikke anvende samme skala for grovhed fra 1 til 20 som den, der finder anvendelse i sager henhørende under artikel 260, stk. 2, TEUF. Denne skala skal i et tilfælde som det i den foreliggende sag omhandlede være mindre, henset til formålet med artikel 260, stk. 3, TEUF. Kommissionen har endvidere generelt henvist til vigtigheden af de EU-regler, der er tilsidesat, og alvorligheden af virkningerne af den manglende gennemførelse af MiFID II-direktivet på offentlige og private interesser, idet det forudsættes, at der ikke er sket en fuldstændig gennemførelse af dette direktiv. Herved har Kommissionen imidlertid ikke taget hensyn til en række særlige formildende omstændigheder, der gør sig gældende i den foreliggende sag. I det foreliggende tilfælde har den delvise gennemførelse af nævnte direktiv i slovensk ret ikke haft negative indvirkninger på udvekslingen på markedspladser, funktionen af markedet for finansielle instrumenter i Slovenien eller det indre markeds funktion, den grænseoverskridende ydelse af forskellige investeringstjenester og investeringsaktiviteter, retssikkerheden, det europæiske finansielle marked eller på virksomheder og andre markedsoperatører. Under disse omstændigheder skal koefficienten for overtrædelsens grovhed være mindre end 10, for at størrelsen af det faste beløb tilpasses omstændighederne og er forholdsmæssig.

64 Republikken Slovenien har i denne henseende tilføjet, at to måneder efter anlæggelsen af denne sag, den 6. december 2018, opfyldte medlemsstaten fuldt ud sine forpligtelser med hensyn til gennemførelsen af MiFID II-direktivet, og at den underrettede Kommissionen herom, men at sidstnævnte imidlertid ikke nedsatte det krævede faste beløb. Hvis betalingen af et fast beløb reelt var beregnet til at tilskynde medlemsstaterne til at opfylde deres forpligtelser, skal en medlemsstat, som i traktatbrudsprocedurens første fase vedtager gennemførelsesforanstaltninger og meddeler disse til Kommissionen, ikke pålægges betaling af hele det beløb, der kræves som fast beløb.

65 Republikken Estland og Republikken Polen har navnlig gjort gældende, at retspraksis vedrørende artikel 260, stk. 2, TEUF ikke automatisk kan anvendes på samme artikels stk. 3, idet dette stk. 3 har til formål at sanktionere en mindre alvorlig overtrædelse end den, der er omhandlet i nævnte stk. 2, og som består i ikke at have efterkommet en første dom fra Domstolen, som fastslår et traktatbrud. Republikken Slovenien har endvidere loyalt samarbejdet med Kommissionen, og forsinkelsen i gennemførelsen af MiFID II-direktivet kan ikke tilregnes denne medlemsstat. Den koefficient for overtrædelsens grovhed, som er foreslået af Kommissionen, er følgelig uforholdsmæssig og skal nedsættes.

– *Domstolens bemærkninger*

66 Hvad indledningsvis angår det argument, hvorefter det er uforholdsmæssigt at pålægge et fast beløb, for så vidt som Republikken Slovenien under sagens behandling bragte det pågældende traktatbrud til ophør, skal det for det første bemærkes, at hvis en medlemsstat undlader at opfylde sin forpligtelse til meddelelse af gennemførelsesforanstaltningerne til et direktiv, det være sig ved slet ikke at give oplysninger, delvise oplysninger eller ved ikke at give tilstrækkeligt klare og præcise oplysninger, kan det i sig selv begrunde, at proceduren efter artikel 258 TEUF indledes med henblik på at fastslå dette traktatbrud (dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (Artikel 260, stk. 3, TEUF – Højhastighedsnet), C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 51, af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 64, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 74).

67 For det andet er formålet med indførelsen af den mekanisme, der er indeholdt i artikel 260, stk. 3, TEUF, ikke blot at tilskynde medlemsstaterne til hurtigst muligt at bringe et traktatbrud til ophør, når dette, såfremt en sådan foranstaltning ikke træffes, ville have tendens til at være ved, men også for at lette og fremskynde proceduren for pålæggelse af økonomiske sanktioner vedrørende tilsidesættelser af forpligtelsen til at give meddelelse om en national gennemførelsesforanstaltning til et direktiv vedtaget efter en lovgivningsprocedure, idet det præciseres, at før indførelsen af en sådan mekanisme kunne pålæggelsen af en økonomisk sanktion over for de medlemsstater, som ikke havde efterkommet en tidligere dom afsagt af Domstolen inden for de fastsatte frister, og som ikke havde opfyldt deres forpligtelse til gennemførelse, først ske flere år efter sidstnævnte dom (dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (Artikel 260, stk. 3, TEUF – Højhastighedsnet), C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 52, af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 64, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 74).

68 Det må imidlertid fastslås, at for at opnå det formål, der forfølges med artikel 260, stk. 3, TEUF, er der fastsat to typer økonomiske sanktioner, nemlig et fast beløb og en tvangsbøde.

69 I denne henseende fremgår det af Domstolens praksis, at spørgsmålet om, hvorvidt den ene eller den anden af disse to foranstaltninger skal anvendes, afhænger af, hvor egnet hver enkelt er til at opfylde det mål, der forfølges, når der tages hensyn til omstændighederne i den konkrete sag. Mens pålæggelsen af en tvangsbøde må anses for særligt egnet til at tilskynde medlemsstaten til hurtigst muligt at bringe et traktatbrud til ophør, når dette, såfremt en sådan foranstaltning ikke træffes, ville have tendens til at være ved, hviler et påbud om betaling af et fast beløb i højere grad på en vurdering

af de konsekvenser, som den pågældende medlemsstats manglende opfyldelse af sine forpligtelser har på private og offentlige interesser, navnlig når traktatbruddet har varet ved i en lang periode (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 66, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 76).

- 70 Under disse omstændigheder kan en stævning, hvori Kommissionen, ligesom det er tilfældet i den foreliggende sag, har nedlagt påstand om pålæggelse af et fast beløb, ikke forkastes som værende uforholdsmæssig alene med den begrundelse, at dens genstand er et traktatbrud, der, selv om det har varet i tid, blev bragt til ophør på tidspunktet for Domstolens undersøgelse af de faktiske omstændigheder.
- 71 Hvad dernæst angår muligheden for at pålægge en økonomisk sanktion i den foreliggende sag skal det bemærkes, at det tilkommer Domstolen i den enkelte sag og på grundlag af de konkrete omstændigheder, der er forelagt den, samt ud fra den grad af pression og prævention, den finder fornøden, at fastsætte egnede økonomiske sanktioner, navnlig for at forebygge gentagelse af tilsvarende tilsidesættelser af EU-retten (dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (Artikel 260, stk. 3, TEUF – Højhastighedsnet), C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 78, af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 68, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 78).
- 72 I den foreliggende sag skal det fastslås, at på trods af den omstændighed, at Republikken Slovenien har samarbejdet med Kommissionens tjenestegrene under hele den administrative procedure, at denne medlemsstat har holdt de sidstnævnte underrettet om fremskridtene med proceduren for vedtagelse af foranstaltninger til gennemførelse af MiFID II-direktivet, og at medlemsstaten under sagens behandling har bestræbt sig på at bringe det foreholdte traktatbrud til ophør, udgør samtlige de retlige og faktiske omstændigheder i forbindelse med det fastslåede traktatbrud, nemlig den fuldstændige mangel på meddelelse af de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv ved udløbet af den frist, der var fastsat i den begrundede udtalelse, og selv på tidspunktet for anlæggelsen af den foreliggende sag, et tegn på, at den effektive imødegåelse af en fremtidig gentagelse af tilsvarende overtrædelser af EU-retten efter sin natur kræver, at der må vedtages en afskrækkende foranstaltning, såsom pålæggelse af pligt til betaling af et fast beløb (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 69, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 79).
- 73 Denne vurdering ændres ikke af den argumentation, der er anført i denne doms præmis 53. Således som det er anført i den nævnte præmis, tilkommer det nemlig indledningsvis Kommissionen bl.a. at vurdere muligheden for at anlægge sag mod en medlemsstat og at vælge det tidspunkt, hvor den indleder traktatbrudsproceduren over for denne. Dernæst er det ikke i den foreliggende sag bestridt, at Kongeriget Spanien i modsætning til Republikken Slovenien havde meddelt Kommissionen foranstaltninger til gennemførelse af MiFID II-direktivet inden for den frist, der i dette øjemed var fastsat for denne medlemsstat. Endelig er det ikke gjort gældende, at de frister, der i den foreliggende sag var fastsat i åbningsskrivelsen og i den begrundede udtalelse, var særligt korte eller urimelige og kunne bringe formålene med den administrative procedure, nemlig at give den berørte medlemsstat lejlighed til dels at opfylde sine EU-retlige forpligtelser, dels virkningsfuldt at tage til genmæle over for Kommissionens klagepunkter, i fare (dom af 19.9.2017, Kommissionen mod Irland (Registreringsafgift), C-552/15, EU:C:2017:698, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis). Det fremgår i øvrigt af de faktiske omstændigheder, der er redegjort for i denne doms præmis 5 og 6, at Republikken Slovenien havde fuldt kendskab til den omstændighed, at medlemsstaten havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til MiFID II-direktivets artikel 93, i det mindste fra den 4. juli 2017.

- 74 Hvad endelig angår beregningen af det faste beløb, der er passende at pålægge i den foreliggende sag, bemærkes, at det tilkommer Domstolen under udøvelse af dens skønsbeføjelse på området, som er afgrænset af Kommissionens forslag, således som der er redegjort for i denne doms præmis 51, at fastsætte størrelsen af det faste beløb, som en medlemsstat kan pålægges at betale i medfør af artikel 260, stk. 3, TEUF, således at det dels er tilpasset efter omstændighederne, dels er afpasset i forhold til den begåede overtrædelse. Til de i denne henseende relevante omstændigheder hører bl.a. det fastslåede traktatbruds grovhed og den periode, hvori traktatbruddet bestod, samt den pågældende medlemsstats betalingssevne (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 72, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 81).
- 75 Hvad for det første angår overtrædelsens grovhed bemærkes, at forpligtelsen til at vedtage nationale foranstaltninger for at sikre en fuldstændig gennemførelse af et direktiv og forpligtelsen til at meddele Kommissionen disse foranstaltninger udgør væsentlige forpligtelser for medlemsstaterne med henblik på at sikre EU-rettens fulde virkning, og at en tilsidesættelse af disse forpligtelser derfor skal anses for at have en klar grov karakter (dom af 8.7.2019, Kommissionen mod Belgien (Artikel 260, stk. 3, TEUF – Højhastighedsnet), C-543/17, EU:C:2019:573, præmis 85, af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 73, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 82).
- 76 Hertil kommer, at MiFID II-direktivet er et vigtigt instrument i den EU-lovgivning, der finder anvendelse på de finansielle markeder, for så vidt som det tager sigte på at forbedre konkurrenceevne på de finansielle markeder i EU ved oprettelsen af et indre marked for investeringsservice og -aktiviteter, samtidig med at der sikres investorerne inden for de finansielle instrumenter et højt og harmoniseret beskyttelsesniveau. Manglen på eller utilstrækkeligheden af regler på nationalt plan, der sikrer, at de finansielle markeder fungerer ordentligt, og at investorerne beskyttes, skal anses for særligt grov, henset til konsekvenserne heraf for de offentlige og private interesser inden for Unionen.
- 77 Selv om Republikken Slovenien under sagens behandling bragte det traktatbrud, som denne medlemsstat var blevet foreholdt på grund af dens manglende meddelelse, til ophør, forholder det sig ikke desto mindre således, at dette traktatbrud forelå ved udløbet af den i den begrundede udtalelse fastsatte frist, dvs. den 26. marts 2018, således at EU-rettens effektivitet ikke er blevet sikret til hver en tid.
- 78 Traktatbruddets grovhed styrkes i øvrigt yderligere af den omstændighed, at Republikken Slovenien på denne sidstnævnte dato endnu ikke havde meddelt nogen foranstaltning til gennemførelse af MiFID II-direktivet.
- 79 Den argumentation, som Republikken Slovenien har fremført med henblik på at begrunde forsinkelsen i gennemførelsen af MiFID II-direktivet, dvs. den allerede påbegyndte afbrydelse i lovgivningsprocessen på grund af afholdelsen af tidlige parlamentsvalg, er ikke af en sådan art, at den kan have en indvirkning på den pågældende overtrædelses grovhed, for så vidt som det fremgår af fast retspraksis, at praksis eller forhold i en medlemsstats interne retsorden ikke kan påberåbes som begrundelse for ikke at overholde forpligtelser og frister, der er fastsat i EU-direktiver, og derfor heller ikke som begrundelse for forsinket eller ufuldstændig gennemførelse af disse direktiver (dom af 13.7.2017, Kommissionen mod Spanien, C-388/16, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:548, præmis 41).
- 80 Derimod skal der ved den konkrete vurdering af traktatbruddets grovhed tages hensyn til den omstændighed, at Republikken Slovenien, uden at blive modsagt heri af Kommissionen, har gjort gældende, at de praktiske virkninger af den forsinkede gennemførelse af MiFID II-direktivet i slovensk ret på det slovenske finansielle marked og de øvrige finansielle markeder i Unionen samt på beskyttelsen af investorerne, henset til det slovenske finansielle markeds størrelse, er forholdsvis begrænsede.

- 81 Hvad for det andet angår overtrædelsens varighed skal det bemærkes, at denne principielt skal vurderes under hensyn til det tidspunkt, hvor Domstolen har vurderet de faktiske omstændigheder, og ikke til det tidspunkt, hvor Kommissionen indbragte sagen for Domstolen. Denne vurdering af de faktiske omstændigheder skal anses for at finde sted på tidspunktet for afslutningen af proceduren (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 77, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 86).
- 82 I den foreliggende sag er det ubestridt, at det pågældende traktatbrud blev bragt til ophør den 6. december 2018, dvs. på et tidspunkt, der ligger forud for afslutningen af denne procedure.
- 83 Hvad angår starten på den periode, som skal tages i betragtning med henblik på at fastsætte størrelsen af det faste beløb, der skal pålægges i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF, har Domstolen fastslået, at i modsætning til den daglige tvangsbøde, er det tidspunkt, som skal lægges til grund ved vurderingen af varigheden af det pågældende traktatbrud, ikke udløbet af den i den begrundede udtalelse fastsatte frist, men det tidspunkt, hvor den i det pågældende direktiv fastsatte frist for gennemførelse udløber (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 79, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 90).
- 84 I den foreliggende sag er det ubestridt, at Republikken Slovenien på den dato for gennemførelsen, der var fastsat i MiFID II-direktivets artikel 93, dvs. den 3. juli 2017, ikke havde vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at sikre gennemførelsen af dette direktiv og dermed heller ikke havde meddelt Kommissionen gennemførelsesforanstaltningerne til direktivet. Det følger heraf, at det pågældende traktatbrud, der først ophørte den 6. december 2018, stod på i ca. 17 måneder.
- 85 Hvad for det tredje angår den pågældende medlemsstats betalingssevne fremgår det af Domstolens praksis, at der skal tages hensyn til den seneste udvikling i medlemsstatens BNP, som den så ud på tidspunktet for Domstolens undersøgelse af de faktiske omstændigheder (dom af 16.7.2020, Kommissionen mod Rumænien (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-549/18, EU:C:2020:563, præmis 85, og af 16.7.2020, Kommissionen mod Irland (Bekæmpelse af hvidvask af penge), C-550/18, EU:C:2020:564, præmis 97).
- 86 Henset til samtlige omstændigheder i den foreliggende sag og i lyset af den skønsbeføjelse, som Domstolen er indrømmet i henhold til artikel 260, stk. 3, TEUF, hvorefter Domstolen for så vidt angår det faste beløb, som den pålægger betaling af, ikke må overskride det af Kommissionen anførte beløb, skal det fastslås, at den effektive imødegåelse af en fremtidig gentagelse af overtrædelser, der svarer til den, der følger af overtrædelsen af MiFID II-direktivets artikel 93, og som berører EU-rettens fulde virkning, efter sin natur kræver, at der skal pålægges betaling af et fast beløb, som fastsættes til 750 000 EUR.
- 87 Republikken Slovenien bør følgelig tilpligtes at betale Kommissionen et fast beløb på 750 000 EUR.

Sagsomkostninger

- 88 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Republikken Slovenien tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og da denne har tabt sagen, bør det pålægges Republikken Slovenien at bære sine egne omkostninger og betale de af Kommissionen afholdte omkostninger.

⁸⁹ I medfør af samme reglements artikel 140, stk. 1, hvorefter de medlemsstater, der er indtrådt i en sag, bærer deres egne omkostninger, bør det pålægges Forbundsrepublikken Tyskland, Republikken Estland, Republikken Østrig og Republikken Polen at bære hver deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Tredje Afdeling):

- 1) **Republikken Slovenien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 93 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1034 af 23. juni 2016, idet medlemsstaten ved udløbet af den frist, der var fastsat i den begrundede udtalelse, ikke havde vedtaget eller under alle omstændigheder ikke havde meddelt Europa-Kommissionen de love og administrative bestemmelser, der var nødvendige for at efterkomme direktiv 2014/65, som ændret ved direktiv 2016/1034.**
- 2) **Republikken Slovenien betaler Kommissionen et fast beløb på 750 000 EUR.**
- 3) **Republikken Slovenien bærer sine egne omkostninger og betaler de af Kommissionen afholdte omkostninger.**
- 4) **Forbundsrepublikken Tyskland, Republikken Estland, Republikken Østrig og Republikken Polen bærer hver deres egne omkostninger.**

Underskrifter

i — Der er foretaget en rettelse i præmis 52 efter den oprindelige offentliggørelse af teksten.